

de destruir tota obra educadora. I com que lo que's pretén conseguir es la demolició de tot lo existent i fundar una societat amb bases oposades a les que la fonamenten, d'aquí ve que s'estableixi una forta i enconada lluita entre el bé i el mal i que s'el-ligeixi com a camp obert la joventut inexperta, perquè si-guent cridats els nins d'avui d'esser homes demà, minant les intel·ligències i cors dels petits d'avui, podrà transformar-se fàcilment la societat un altre dia.

Una acció forta individual i col·lectiva s'imposa per a salvar a la joventut dels perills que la rodejen. No es suficient que s'obrin escoles, ni qu'es treballi perquè desapareguin els analfabets, amb tot i esser una gran obra, sino qu'es necessària la educació integral de totes les facultats psíquiques, l'enrobustiment del vigor físic per medi d'exercicis higiènics i sobre tot vellà sempre perquè no puguin arrelar en els cors del infants, sentiments inno-bles i vicis repugnants que porten com a conseqüència immediata l'anèmia del cos social i trastornen completament les facultats intel·lectives i volitives qu'ens proclamen superiors als demés creats, sino condueixen al robo i al crim.

No oblidem que les presons estan plenes d'homes instruits que no foren educats en la infantesa i joventut; que pobres ploren amb llàgrimes de sang en la solitud d'una celda l'abandon amb que'l tingueren els seus pares i ja tant regoneixen per trista experiència que si de petits haguessin sigut ben educats no gemegarien avui en els correcionals perquè no haurien comés cap acció que'ls privés de conviure amb els demés homes.

¿Qué'n traurem de que'l nen aprengui de llegir i escriure si no se li ensenya que'l temor de Deu es el principi de tota sabiduria, si no se li inculca l'amor i sumissió a sos pares, qu'ha de respectar la vida dels seus semblants; que te drets i obligacions amb la societat de que forma part i que les bones accions porten la satisfacció a la persona i la maldat en canvi perverteix l'áni-

ma, embrut els sentits i denigra l'home?

¿Podrán queixar-se i plorar els actes reprobables dels seus fills, un altre dia, aquells pares que cel·lèbren com una gracia d'infant les males raons amb que confesten els seus fills de petits; el descaro amb que insulten al vell decrepit; el poc cas que fan de la autoritat i el despreci amb que reben al pobre i desvalgut que truca a la porta de la seva casa en demanda d'un mos de pá?

Per a renovar lo existent per a restaurar en tots els ordres la vida social es indispensable que s'emprengui abans que tot una forta creuada en favor del jovent que puja.

No pot edificar-se una casa sense uns bons fonaments que la sostinguin, ni donar saludables fruits un arbre corcat, ni gemades flors una planta sens vida, del mateix modo l'home no pot esser útil a la societat si de petit no se li ensenya el camí del bé i no se l'allunya dels viaranyes que poden conduir-lo al mal.

L'home abandonat a les seves forces seria com un arbre en mig del bosch, qui'l vent de les passions troncharia com romp l'alzina mes feixuga l'huracá del desert.

Es el ser humá la planta mes delicada del jardí de la vida que necessita desde que ve al mon els afanys i cuidados d'una mare, mes tant les llissons d'un bon mestre, després i sempre una ferma i constant sol·licitut per a poguer conformar els actes i accions de la vida en el compliment del seu deure per esser un ciutadá que amb la mirada tranquila, el cap ben alt i el cor lliure de tota mala inclinació per a contemplar satisfet les belleses de la Naturalesa i fruit amb placides d'una vida llarga, ditxosa i felis en mig dels homes germans seus.

JOSEP CASTANY I GELATS
Lloret 25 Març 1918.

La opinió pública

El nom de manicomí universal es, segons un distingit sociólec, el que millor escauria a lo que avui s'anomena opinió pública, ja que aquesta resulta una Babel, una confusió aixordadora produida per el remor del absurde, per l'eco de la doctrina que's tracta de propagar i per el cacaretj de la personalitat que pretén enaltir-se. Tant desentonada cridoria, aumentada per les trompetades de la adulació i els cops de bombo dels qui trafiquen amb l'ignorancia del poble, constitueix la manifestació externa d'aquesta opinió pública, mancada de criteri per a discernir el bé del mal, la veritat del error.

Trastornat el judici, pervertit el sentiment i obrant la raó a impulsos de les passions o del interès, la opinió se llansa com cavall desbocat per la pendent del absurde, sens escoltar la veu dels qui s'esforcen en rectificar el sentit, que, desviant-se del camí dret, arribará prompte a negar, no sols els principis més evidents, sino fins les realitats més palpables.

La causa que més ha contribuït a la decadencia del recte sentir del poble, está sens dopte en la avassalladora influencia qu'en la societat actual exerceix la política fomentadora de passions i miseries. La política, reina i senyora de la edat present, ha posat el règim i govern dels pobles en mans d'homes quina principal virtut es l'audacia, i quina ciencia consisteix en la habilitat de saber enlairar se com els globos per falta de pés, especific, i de mantenir-se en equilibri sobre la maroma del poder.

Avui les grans intel·ligències, els esperits enlairats, constitueixen un element social poc menos que passiu, porque'ls pobles no escolten a n'els que prediquen moralitat i justicia, i les grans idees que inspirades en la veritat i la virtut elabora'l progrés humá, son rebutjades per una societat en que'ls caràcters i les consciències se dobleguen i cedeixen a l'influencia del egoisme. Els polítics son avui els qui dirigeixen el funcionament